

Какво точно е обяснявалъ нашиятъ пълномощенъ м-ръ Бобчевъ на императора и какво въ сѫщностъ му е казалъ последниятъ, съобщението не обяснява, нито правителството е поискало допълнителни сведения. То е било само поставено въ затруднението, на чие царско мнение да даде внимание: на нашия, който вече заповѣд-
ваше да се отстъпи Силистра или на другия, който съ „знаменна“ усмивка билъ възприелъ гледището на м-ра. Правителството продължи да упорствува. Три седмици то не обръща внимание на ромънските постъпки да изпрати делегатъ за преговори въ Букурещъ. Едва следъ енергичното настояване на нашия пълномощенъ министъръ въ Букурещъ, правителството се решава да изпрати д-ръ Данева, но само за единъ денъ, понеже той извѣнредно много бѣрзъ за конференцията въ Лондонъ. Само това, че следъ толкова многото настоявания на Ромъния, нашиятъ делегатъ намира едва единъ денъ време да се занимае съ ромънските искания, озлобява силно ромънското обществено мнение. Такова пренебрежение то счита за незаслужено и за недостойно.

Като остава външно спокойна, Ромъния увеличава исканията си. Братияну казва: „Вмѣсто фамозния квадратъ, ние желаемъ друга фигура по скромна, но въ която да влизатъ Силистра, Тутраканъ, Балчикъ и Каварна. Само съ Силистра никой не ще бѣде вече задоволенъ“. Майореско добавя: „Ако споразумението стане, Ромъния ще даде на Бѣлгария своята политическа поддръжка още сега по всички линии“.¹⁾ Нашето правителство мѣлчи. То намира тия искания за скандальозни. Минаватъ нови две ценни седмици. На 12 декември ромънскиятъ министъръ на външните работи заявява: „Настигнаха важни и решителни моменти. Да преговаряме на по-широва основа. Do ut des — можемъ да ви дадемъ пълна поддръжка сега при дипломатическите затруднения и при разпределението резултата на победите ви между съюзниците. Обещаваме ви най-голѣми улеснения, търговски, економически, построяване дунавски мостъ и други. При възобновяване войната съ Турция можемъ да ви дадемъ пълна реална поддръжка, — за тази цель ще мобилизирате. Въ противенъ случай, Ромъния ще прибѣгне къмъ други ефикасни срѣдства за защита на своите интереси“ (№ 1598). Нашето правителство не отговаря и на тово предложение. Ние сме въ единъ отъ най-интересните моменти отъ ромънско-бѣлгарските преговори. Искренно ли е било ромънското правителство съ това широко предложение, революционно отъ гледна точка на досегашната негова политика да изчаква и се приспособява къмъ събитията, за да ги изкориства безъ всякакви жертви? И какво преследваше то въ действителностъ съ едно подобно предложение, което значеше съюзъ съ Бѣлгария, отдална съвмѣстна акция съ нея, евентуално срещу останалите членове на балканския съюзъ, а може би и срещу тия, които ги покровителствуваха?

Ромъния бѣше въ този моментъ разгледения питомецъ на дветѣ групировки. Тя бѣ убедена, че чрезъ тѣхъ може да постигне съвсемъ безболезнено „стратегическата поправка“ на своята граница, която поправка се повече се оформяше въ цѣла областъ.

Заплетните, които откриваше и бойното поле, настигали съюзнически отношения ѝ даваха още по-голѣма сигурностъ за това. Ромъния можеше да постигне своята цель и чрезъ косвените и прими услуги на нашите съюзници, които желаятъ пълното изолиране на Бѣлгария. Ромъния се обрѣщаше при това най-много за съдействие къмъ Русия, която именно трѣбваше да вразуми неотстъпчивата Бѣлгария. Балканското и международно положение на Ромъния ѝ позволяваха да очаква спокойно „компенсация“, безъ да си създава сама особена политическа и военна тревога.

¹⁾ Тел. отъ Букурещъ № 1590; 1.XII.